

Kainuun ELY-keskus
kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi

Lausunto Ristijärven Louhenkankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, KAIELY/786/2024

ABO Energy Suomi Oy on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) Louhenkankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn (YVA) kuuluvan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma). Arviointiohjelma on selvitys hankealueen nykytilasta ja suunnitelma siitä, mitä vaikutuksia selvitetään ja millä tavoin selvitykset toteutetaan.

Tuulivoimahankkeeseen kuuluu hankealue ja siihen liittyvä sähkönsiirto. Hankealue sijaitsee Ristijärven kunnassa Louhenkankaalla.

Arviointiohjelmaan ja sitä koskevaan kuulutukseen voi tutustua verkossa osoitteessa www.ymparisto.fi/louhenkangas-tuulivoima-YVA.

ELY-keskus varaa Ristijärven kunnalle mahdollisuuden antaa lausunto hankkeesta ja arviointiohjelmasta. Kirjallinen lausunto tulee toimittaa 16.5.2025 mennessä ensisijaisesti sähköisesti osoitteeseen kirjaamo.kainuu@elykeskus.fi. Lausunnossa tulee käyttää viitettä KAIELY/786/2024

Ristijärven kunta esittää lausuntonaan seuraavaa:

Kaavoitus

Ristijärven kunta toteuttaa alueen kaavoittamista osittain yhtä aikaa YVA-menettelyn kanssa erillisenä toimenpiteenä. Kaavoituksessa hyödynnetään YVA-menettelystä saatua tietoa.

Ristijärven kunnanvaltuusto on päättänyt 12.6.2024 § 13 ABO Energy Oy:n esityksestä aloittaa Louhenkankaan alueen tuulivoima osayleiskaavan laatimisen.

Kaavoitusta koskeva kaavoitussopimus on päätetty kunnanhallituksen kokouksessa 27.5.2024 § 78.

Osayleiskaavan vireilletulo ja osallistumis- arviointisuunnitelma on käsitelty kunnanhallituksen kokouksessa 20.1.2025 § 4. Kaava on kuulutettu vireille ja OAS asetettu nähtäville 16.4.2025 alkaen.

Aluetta ei ole osoitettu 6.3.2024 voimaan kuulutetussa Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 kaavassa seudulliseksi tuulivoimaloiden alueeksi.

Louhenkankaan tuulivoimapuiston toteutuminen vaatii jatkotyössä yhteistyötä Kainuun liiton kesken maakuntakaavallisen tarkastelun osalta.

Aluevalvonta

Tuulivoimahankkeissa Puolustusvoimilta tulee pyytää lausunto hankkeen vaikutuksista Puolustusvoimien tutkien toimintaan. Louhenkankaan tuulivoimahanke on saanut kielteisen lausunnon Puolustusvoimilta kesällä 2021.

Arviointiohjelmassa kerrotaan, että *tuulivoimainvestoinnit ovat keskittyneet maan länsiosiin ja vain murto-osa tuulivoimasta sijaitsee Itä-Suomessa, erityisesti aluevalvontajärjestelmän aiheuttamien rajoitteiden vuoksi. Puolustusministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö ovat esittäneet asiaa selvittäneessä raportissaan (Työ- ja elinkeinoministeriö, 2024), että itäisen Suomen tuulivoimarakentamista on mahdollista edistää kompensatioalueella. Kompensatioalueen mahdollinen perustaminen on ennen kaikkea pitemmän aikavälin poliittinen päätös, mutta ABO Energy on esittänyt kompensatioalueen rajausta, joka on muodostettu vältellen pohjoisessa porotaloudelle kriittisiä alueita ja etelässä tiuhaan rakennettuja Saimaan rantoja. Itärajaan on otettu 50 kilometrin etäisyys. Louhenkankaan tuulivoima-alue sijoittuu kompensatioalueen pohjoisosaan.*

Ristijärven kunnanhallitus on lausunut edellä mainitusta asiasta työ- ja elinkeinoministeriölle 25.11.2024 § 152. Lausunnossaan kunnanhallitus toteaa tiivistetysti, *että tuulivoiman mahdollistamista itäiseen Suomeen ja kompensatioalueiden valmistelua tulee kiirehtiä. Myös kansallisen turvallisuuden, huoltovarmuuden, energiantensiivisten investointien sekä alueiden elinvoiman kannalta on ehdottoman tärkeää, että itäisin Suomi ei jää puhtaan siirtymän ulkopuolelle unohtamatta aluevalvonnan tärkeyttä.*

Louhenkankaan alueen sopivuus tuulivoimalle

Louhenkankaan tuulipuiston alue on kunnan näkemyksen mukaan sijainniltaan sopiva tuulivoimalle metsätalousvaltaisena sekä kantaverkkoa lähellä olevana alueena. Tuulivoima-alueella ei ole asuin- tai lomarakennuksia ja hankealueen ympäristö on harvaan asuttua.

Ristijärven kunta toteaa, että arviointiohjelma on laadittu laajasti hankkeen ympäristövaikutusten selvittämiseksi.

Ristijärven kunnalla ei ole muuta lausuttavaa Louhenkankaan ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.